

Міністерство освіти і науки України

Херсонський державний університет

UMCS

ХЕРСОНСЬКА
ОБЛАСНА
ДЕРЖАВНА
АДМІНІСТРАЦІЯ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**«СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ, СФЕРИ
ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ПРАВА В УМОВАХ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

м. Івано-Франківськ

2023р.

УДК 330.34:332.135 (477)

*Затверджено відповідно до рішення вченої ради Херсонського державного університету
(протокол від 27 листопада 2023 р. № 8)*

Редакційна колегія:

Соловійов А.І. – д.е.н., професор, декан факультету бізнесу і права, Херсонський державний університет.

Dehtiarenko Mariia – doctor nauk prawniczych, adwokat, adiunkt, Maria Curie-Sklodowska University, Lublin, (Poland);

PhDr. Mykhailo Kolibabchuk – медіатор, акредитований міністерством юстиції Словацької Республіки;

Zhartay Zhanibek - academician E.A.Buketov Karaganda University, Senior Lecturer of the Department of Economics and International Business, Deputy Dean of the Faculty of Economics for Research, Acting Head of the Office of Technology Commercialization "Buketov Business and Innovation Hub" (Republic of Kazakhstan);

Ключевський В.І. – к.н. держ.упр., доцент, заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації;

Ушкаренко Ю.В. – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри економіки, менеджменту та адміністрування, Херсонський державний університет;

Бурак В.Г. – к.т.н., доцентка, в.о. завідувачки кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, Херсонський державний університет;

Петренко В.С. – д.е.н., доцентка, завідувачка кафедри фінансів, обліку та підприємництва Херсонський державний університет.

Стратонов В.М. – д.ю.н., професор, професор кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності, Херсонський державний університет, заслужений юрист України, почесний член спілки "Союз юристів", керівник Південно-регіонального центру "Конгрес криміналістів";

Тюхтенко Н.А. – д.е.н., професорка, професорка кафедри економіки, менеджменту та адміністрування, Херсонський державний університет, заслужений працівник освіти України, Академік Академії економічних наук України;

Мохненко А.С. - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та підприємництва, Херсонський державний університет;

Сотула О.С. - д.ю.н., професор, професор кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності, Херсонський державний університет;

Гарафонова О.І. – д.е.н., професорка, професорка кафедри менеджменту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, Академік Академії економічних наук України;

Наумов О.Б. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, Національний авіаційний університет;

Корчевська Л.О. – д.е.н., професорка, професорка кафедри менеджменту, маркетингу та туризму, Херсонський національний технічний університет, Академік Академії економічних наук України;

Філіпенко Н.Є. – д.ю.н., професорка, професорка кафедри права гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського Харківський авіаційний інститут.

Ненько С.С. – к.ю.н., професор, ректор ЗВО «Міжнародний університет бізнесу і права».

Бондар А.М. – к.і.н., доцентка, завідувачка кафедри права, професійної та соціально-гуманітарної освіти ЗВО «Подільський державний університет»;

Рарицька В.Б. – к.ю.н., заступник директора Навчально-наукового інституту заочної і дистанційної освіти ЗВО «Подільський державний університет»;

Капарулін Ю.В. – к.і.н., доцент, доцент кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності, Херсонський державний університет; запрошений дослідник і лектор Центру Вайзера з дослідження Європи та Євразії, Університету Мічигану (США).

Упорядник: Адвокатова Н.О., к.е.н., доцент, доцентка кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Рецензенти:

1. Ломачинська І. А. – д.е.н., доцент, завідувачка кафедри економіки та підприємництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

2. Калініна С.П. - д.е.н., професор, в.о. декана економіко-правового факультету Маріупольського державного університету;

3. Пристемський О.С. - д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету.

ISBN 978-617-7090-75-4

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ, СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ПРАВА В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДУ, 02-03 листопада 2023 р.) / за ред. А.І. Соловійова. Івано-Франківськ : ХДУ, 2023. 584 с.

УДК 330.34:332.135 (477)

©ХДУ, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Автори	Найменування тез	С.
Advokatova N.O.	GRANT OPPORTUNITIES FOR UKRAINIAN BUSINESSES THROUGH THE EIC ACCELERATOR PROGRAM	10
Антонов Р.А., Чмут О.О., Мохненко А.С.	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	12
Yefremov A., Prystemskiy O.	FINANCIAL SUSTAINABILITY OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	16
Жомір Г.В.	ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	20
Ісаєва В.С.	СУТНІСТЬ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТТЬ «ІНЕРНЕТ-ТОРГІВЛЯ», «ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ», «ЕЛЕКТРОННА ТОРГІВЛЯ»	23
Казакова А.Ю., Мохненко А.С.	СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	27
Карнаушенко А.С.	ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ КІБЕРСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	29
Кисільова І.Ю., Кузьменко В.О.	ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РЕФОРМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	33
Ковальов В.В.	СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	36
Кундеус О.М.	СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ЗОБОВ'ЯЗАННЯ»: ЮРИДИЧНИЙ, ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТИ	39
Легкодух С.М.	РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ІТ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	44
Мельникова К.В., Белугіна Т.	ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ: РЕІНЖИНІРИНГ УПРАВЛІННЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	46
Морозюк О.О.	ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	52
Мохненко А.С., Гайдичук А.М. Сергієнко М.В.	ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	54
Петренко В.С.	КРЕАТИВНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ДВИГУН РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАПІВ	58
Петренко Д.О.	СУЧАСНІ МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	61
Пруненко Д.О., Христич І.О.,	РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В СКЛАДОВІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В ПОВОЄННІ РОКИ	65

СЕКЦІЯ 1
ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Мохненко А.С.,
д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та підприємництва,
Гайдичук А.М.,
аспірант кафедри економіки, менеджменту та адміністрування,
Сергієнко М.В.,
аспірант кафедри економіки, менеджменту та адміністрування,
Херсонський державний університет

ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Одним із факторів підвищення конкурентоспроможності фермерських господарств є впровадження та інновацій. Інновації грають важливу роль у забезпеченні конкурентоспроможного розвитку фермерських господарств. Сільське господарство є важливою галуззю економіки в багатьох країнах, і виробництво сільськогосподарської продукції стає все більш конкурентним та вимагає впровадження інноваційних підходів.

Важливою складовою зміцнення конкурентоспроможності аграрного сектору є активне спрямування на інновації у фермерських господарствах.

"Інноваційний процес фермерського господарства – це логічно послідовний процес впровадження нововведень для виробництва екологічно

безпечної та конкурентоспроможної продукції для одержання прибутку, створення міцної економічної бази для впровадження нових інноваційних перетворень" [3, С. 21].

Інноваційний процес можна розглядати як процес, який включає в себе фінансування розроблення та впровадження нових продуктів або послуг, а також паралельно-послідовну реалізацію наукових досліджень, науково-технічних робіт, виробництва та маркетингу.

Вивчення інноваційного ринку країни та сукупності практичних дій по їхній реалізації, дозволило виявити та згрупувати учасників інноваційного процесу (рис. 1) і розробити способи, які можуть забезпечити інноваційне забезпечення фермерських господарств.

Рис. 1. Учасники інноваційного процесу

Способи, які можуть забезпечити інноваційне забезпечення фермерських господарств для їх конкурентоспроможного розвитку:

1. Використання сучасних технологій: Впровадження сучасних сільськогосподарських технологій, таких як автоматизовані системи поливу, моніторинг та управління врожаєм, розумна сільське господарство (precision agriculture), допомагає підвищити ефективність та продуктивність господарства.

2. Використання високоякісного насіння та гібридів: Вибір насіння та гібридів з високою врожайністю і стійкістю до шкідників і хвороб допомагає забезпечити стабільну продукцію.

3. Розробка нових методів обробки ґрунту: Інноваційні методи обробки ґрунту, такі як нульова обробка (no-till) та мінімальна обробка (minimum till), допомагають зберегти родючість ґрунту та зменшити викиди CO₂.

4. Використання сучасних методів управління господарством: Використання програмного забезпечення для управління господарством (Farm Management Software) допомагає фермерам ефективно керувати всіма аспектами свого бізнесу, включаючи фінанси, інвентар та виробництво.

5. Розвиток агротуризму: Впровадження агротуризму дозволяє фермерам отримувати додатковий дохід та залучати інвесторів у свій бізнес.

6. Запровадження зелених технологій: Використання відновлювальних джерел енергії, сонячних панелей, вітрових турбін та інших зелених технологій може зменшити витрати на енергію та сприяти сталому розвитку фермерських господарств.

7. Диверсифікація продукції: Розширення асортименту продукції може зменшити ризики, пов'язані з коливаннями цін і попиту на ринку.

8. Співпраця та об'єднання: Фермери можуть співпрацювати та об'єднуватися у кооперативи або агрохолдинги, щоб об'єднати ресурси та підвищити свою конкурентоспроможність.

9. Освіта та навчання: Навчання фермерів у використанні нових

технологій та кращих практик сільського господарства допомагає підвищити їхню ефективність та здатність до інновацій.

10. Доступ до фінансування: Фермери можуть звертатися до фінансових установ та програм підтримки для залучення коштів на реалізацію інноваційних проектів.

Забезпечення конкурентоспроможного розвитку фермерських господарств потребує поєднання технологій, ефективного управління та сталої стратегії. Інновації допомагають фермерам підтримувати якість продукції, зменшувати вплив на навколишнє середовище та залишатися конкурентоспроможними на ринку сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел

1. Мохненко А.С. Organizational and economic mechanism for the development of an enterprise in the IT-sphere / А.С. Мохненко, О.О. Чмут, Р.А. Антонов // Стратегічні пріоритети розвитку економіки, менеджменту, сфери обслуговування та права в умовах інтеграційних процесів: міжнар. наук.-прак. конф. (м. Івано-Франківськ, 03-04 листопада 2022 р.). – Івано-Франківськ, 2022. – С. 281-282.

2. Мохненко А.С. Маркетинг як інструмент ефективного функціонування логістичної системи підприємства / А.С. Мохненко, О.О. Чмут // Маркетинг у підприємстві, біржовій діяльності та торгівлі в smart-суспільстві: управлінський, інноваційний та методичний виміри: колективна монографія / За наук. ред. І. В. Перезової. – Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. – С. 136-160.

3. Мохненко А.С. Модель організаційно-економічного механізму логістичної системи підприємства / А.С. Мохненко, О.Б. Наумов, О.О. Чмут // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". – Херсон, 2023. – № 48. – С. 19-24.

4. Мохненко А. С. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможного розвитку підприємств регіону: звіт про науково-дослідну роботу / А.С. Мохненко та ін. - Херсон, 2023. – 229 с.

Підписано до друку 27.11.2023 Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк цифровий. Умовн. друк. арк. 40,51
Наклад 14 прим. Зам. № 11

Видавець і виготовлювач Херсонський державний університет.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ХС № 69 від 10 грудня 2010 р.
73003, Україна, м. Херсон, вул. Університетська, 27. Тел. (0552) 32-67-95.